

Les **competències i funcions** dels ens locals estan regulades a la normes següents:

- Estatut d'Autonomia de Catalunya
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya

Així, les **funcions** del municipi s'estableixen a l'article 86, punts primer i segon, de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:

Article 86. El municipi i l'autonomia municipal

1. El municipi és l'ens local bàsic de l'organització territorial de Catalunya i el mitjà essencial de participació de la comunitat local en els afers públics.

2. El govern i l'administració municipals corresponen a l'ajuntament, format per l'alcalde o alcaldessa i els regidors. S'han d'establir per llei els requisits que s'han de complir per a l'aplicació del règim de consell obert.(...)

D'altra banda, les **competències** municipals vénen determinades a l'article 84 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:

Article 84. Competències locals

1. Aquest Estatut garanteix als municipis un nucli de competències pròpies que han d'ésser exercides per aquestes entitats amb plena autonomia, subjecta només a control de constitucionalitat i de legalitat.

2. Els governs locals de Catalunya tenen en tot cas competències pròpies sobre les matèries següents, en els termes que determinin les lleis:

- a) L'ordenació i la gestió del territori, l'urbanisme i la disciplina urbanística i la conservació i el manteniment dels béns de domini públic local.*
- b) La planificació, la programació i la gestió d'habitatge públic i la participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.*
- c) L'ordenació i la prestació de serveis bàsics a la comunitat.*
- d) La regulació i la gestió dels equipaments municipals.*
- e) La regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en locals de concurrència pública. La coordinació mitjançant la Junta de Seguretat dels diversos cossos i forces presents al municipi.*
- f) La protecció civil i la prevenció d'incendis*
- g) La planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil i la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, el manteniment i l'aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics i el calendari escolar.*
- h) La circulació i els serveis de mobilitat i la gestió del transport de viatgers municipal.*
- i) La regulació de l'establiment d'autoritzacions i promocions de tot tipus d'activitats econòmiques, especialment les de caràcter comercial, artesanal i turístic i foment de l'ocupació.*
- j) La formulació i la gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.*
- k) La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.*
- l) La regulació de l'establiment d'infraestructures de telecomunicacions i prestació de serveis de telecomunicacions.*

- m) *La regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària i foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants.*
- n) *La regulació, la gestió i la vigilància de les activitats i els usos que es porten a terme a les platges, als rius, als llacs i a la muntanya.*

3. *La distribució de les responsabilitats administratives en les matèries a què fa referència l'apartat 2 entre les diverses administracions locals ha de tenir en compte llur capacitat de gestió i es regeix per les lleis aprovades pel Parlament, pel principi de subsidiarietat, d'acord amb el que estableix la Carta europea de l'autonomia local, pel principi de diferenciació, d'acord amb les característiques que presenta la realitat municipal, i pel principi de suficiència financera.*

4. *La Generalitat ha de determinar i fixar els mecanismes per al finançament dels nous serveis derivats de l'ampliació de l'espai competencial dels governs locals.*

Les **competències** municipals també vénen determinades als articles 66, 67, 70 i 71 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya:

Article 66. Competències municipals i locals

66.1 *El municipi, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i les aspiracions de la comunitat de veïns.*

66.2 *Els ens locals tenen competències en els àmbits de la participació ciutadana, de l'autoorganització, de la identitat i la representació locals, de la sostenibilitat ambiental i la gestió territorial, de la cohesió social, de les infraestructures de mobilitat, de la connectivitat, de la tecnologia de la informació i de la comunicació, dels abastaments energètics i de la gestió de recursos econòmics, amb l'abast que fixen aquesta Llei i la legislació sectorial respectiva.*

66.3 *El municipi té competències pròpies en les matèries següents:*

- a) *La seguretat en llocs públics.*
- b) *L'ordenació del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes.*
- c) *La protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis.*
- d) *L'ordenació, la gestió, l'execució i la disciplina urbanístiques; la promoció i la gestió d'habitatges; els parcs i els jardins, la pavimentació de vies públiques urbanes i la conservació de camins i vies rurals.*
- e) *El patrimoni historicoartístic.*
- f) *La protecció del medi.*
- g) *Els abastaments, els escorxadors, les fires, els mercats i la defensa d'usuaris i de consumidors.*
- h) *La protecció de la salubritat pública.*
- i) *La participació en la gestió de l'atenció primària de la salut.*
- j) *Els cementiris i els serveis funeraris.*
- k) *La prestació dels serveis socials i la promoció i la reinserció socials.*
- l) *El subministrament d'aigua i l'enllumenat públic, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus, les clavegueres i el tractament d'aigües residuals.*
- m) *El transport públic de viatgers.*
- n) *Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure, el turisme.*
- o) *La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels*

centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.

66.4 En els àmbits materials a què es refereix l'apartat 2, les lleis han de determinar les competències dels municipis, segons:

- a) Els principis de descentralització, autonomia, subsidiarietat i de màxima proximitat de la gestió administrativa als ciutadans.*
- b) La capacitat de gestió dels municipis, amb una consideració especial a llur demografia i als sotmesos a règim municipal especial.*
- c) Les característiques pròpies de cada activitat pública.*
- d) El principi d'igualtat del ciutadans en l'accés als serveis públics.*

Article 67. Serveis mínims

Els municipis, independentment o associats, han de prestar, com a mínim, els serveis següents:

- a) En tots els municipis: enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueres, accés als nuclis de població, pavimentació i conservació de les vies públiques i control d'aliments i begudes.*
- b) En els municipis amb una població superior als cinc mil habitants, a més: parc públic, biblioteca pública, mercat i tractament de residus.*
- c) Als municipis amb una població superior als vint mil habitants, a més: protecció civil, prestació de serveis socials, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic. En matèria de protecció civil, han d'elaborar els plans bàsics d'emergència municipal i els plans d'actuació i els plans específics, en el cas que estiguin afectats per riscos especials o específics. En matèria de serveis socials, el finançament ha d'incloure els serveis socials de la població establerts legalment com a obligatoris.*
- d) Als municipis amb una població superior als trenta mil habitants, a més: El servei de lectura pública de forma descentralitzada, d'acord amb el mapa de lectura pública.*
- e) Als municipis amb una població superior als cinquanta mil habitants, a més: Transport col·lectiu urbà de viatgers i protecció del medi, servei de transport adaptat que cobreixi les necessitats de desplaçament de persones amb mobilitat reduïda. També han de prestar aquest servei tots els municipis que siguin capital de comarca.*

Article 70. Delegació de competències de la Generalitat

1. El municipi pot exercir competències delegades per l'Administració de la Generalitat en els termes establerts per les lleis.

2. D'acord amb el que estableix l'apartat 1, els municipis de més de cinquanta mil habitants, els municipis turístics que arriben a aquesta població en sumar la mitjana ponderada anual de població turística i els altres municipis amb una població inferior que ho sol·licitin i que justifiquin una capacitat suficient de gestió tècnica, poden exercir per delegació del Govern les competències sancionadores i les establertes pels apartats 2 i 3 de l'article 5 de la Llei 10/1990, de 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics.

3. El Govern pot delegar les competències sancionadores establertes per la Llei 10/1999, sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos, als ajuntaments que ho sol·licitin.

Article 71. Activitats complementàries

1. *Per a la gestió dels seus interessos, el municipi també pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques i, en particular, les relatives a:*

- a) *L'educació.*
- b) *La cultura, la joventut i l'esport.*
- c) *La promoció de la dona.*
- d) *L'habitatge.*
- e) *La sanitat.*
- f) *La protecció del medi.*
- g) *L'ocupació i la lluita contra la desocupació.*
- h) *Els arxius, les biblioteques, els museus, els conservatoris de música i els centres de belles arts.*
- i) *El foment de les estructures agràries i la prestació de serveis d'interès públic agrari.*

2. *Per a la realització d'aquestes activitats, els municipis poden exercir les potestats d'execució que no estiguin atribuïdes per la legislació a altres administracions públiques, inclosa, si escau, la de dictar reglaments interns d'organització dels serveis corresponents.*

I per últim, les **competències** municipals també vénen determinades a l'article 7 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local:

Article 7.

1. *Les competències de les entitats locals són pròpies o atribuïdes per delegació.*

2. *Les competències pròpies dels municipis, les províncies, les Illes i altres entitats locals territorials només poden ser determinades per llei i s'exerceixen en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat, atenent sempre la deguda coordinació en la programació i l'execució amb les altres administracions públiques.*

3. *L'Estat i les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències respectives, poden delegar a les entitats locals l'exercici de les seves competències.*

Les competències delegades s'exerceixen en els termes establerts a la disposició o a l'acord de delegació, segons correspongui, amb subjecció a les regles establertes a l'article 27, i preveuran tècniques de direcció i control d'oportunitat i eficiència.

4. *Les entitats locals només poden exercir competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació quan no es posi en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera i no s'incorri en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra administració pública. A aquests efectes, són necessaris i vinculants els informes previs de l'Administració competent per raó de matèria, en què s'assenyali la inexistència de duplicitats, i de l'Administració que tingui atribuïda la tutela financera sobre la sostenibilitat financera de les noves competències.*

En tot cas, l'exercici d'aquestes competències s'ha de fer en els termes que preveu la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes.